

17

0700

MANHATAN 91-ΕΒΔΟΜΟ ΓΡΑΜΜΑ

Μελίνα μου,

Το σαββατοκυριακό που πέρασε, ήταν γεμάτο Κύπρο. Με πρωτοβουλία του Ιδρύματος Αλέξανδρος Ωνάσης, έγινε στην Νέα Υόρκη διήμερο σεμινάριο με θέμα Η Κύπρος μεταξύ Ανατολής και Δύσης. Το σεμινάριο έγινε στο New York university και βασικός οργανωτής του ήταν ο Πρόεδρος του Πανεπιστημίου και πρώην γερουσιαστής Τζών Μπραδήςμας, γνωστός για τους αγώνες του για την Κύπρο. Ήταν εκεί, μέσα στους ομιλητές ο άλλος φίλος της Κύπρου Πωλ Σαρμπάνης, ο Νέλσον Λέτσκι από πλευράς της Αμερικανικής Κυβέρνησης, και πολλοί άλλοι. Από την Κύπρο ήρθε ειδικά ο κύριος Βασός Καραγιώργης, πρώην διευθυντής του Τμήματος Αρχαιοτήτων, που έκανε μια πολύ ωραία ομιλία για την Κύπρο στους Αρχαίους Χρόνους και έδειξε διαφάνειες για την πολιτιστική μας κληρονομία, μέρος της οποίας ξεπουλιέται από τους εισβολείς. Η αίθουσα του πανεπιστημίου ήταν κατάμεστη και τις δύο μέρες, και έγιναν παρα πολλές ερωτήσεις από το κοινό. Είχαν έρθει ομογενείς από όλη τη χώρα, έλληνες και κυπριοί. Ήταν συγκινητικό να βλέπεις όλους εκείνους τους ανθρώπους να αγωνιούν για την τύχη του τόπου μας. Μια γυναίκα έκανε ερώτηση στον κύριο Λέτσκι τι γίνεται με τους κυπριούς αμερικανούς πολίτες που είναι αγνοούμενοι από την εισβολή. Διαβάσε μάλιστα και ένα κατάλογο με ονοματα. Εκείνος φυσικά βρήκε τον τρόπο να ξεφυγει από άμεση απάντηση.

Προσωπικά με συγκίνησε το ενδιαφέρον αλλά και η γνώση για το κυπριακό που έχουν τόσο ο κ. Μπραδήςμας όσο και ο κ. Σαρμπάνης αλλά και η τόλμη τους, και η μαχητικότητα τους. Είναι φανερό ότι η συμπαράσταση των ελλήνων της Αμερικής δεν είναι μόνο σχήμα λόγου." Με τη δουλειά μας, έχουμε κερδίσει το Κογκρέσο, μάς ειπών. Τώρα μένει ο Πρόεδρος."

Στο σεμινάριο δεν ήταν μόνο κυπριοί και έλληνες. Είχε και αρκετούς αμερικανούς που είναι δεμένοι με τον ένα ή τον άλλο τρόπο με την Κύπρο. Είδαμε αρκετούς καθηγητές Πανεπιστημίου, και ειδικά των ελληνικών ή βυζαντινών σπουδών. Γνωρίσαμε και την Τζοαν Κοννελυ, μια νεαρή αρχαιολόγο, καθηγήτρια του Πανεπιστημίου, που πάει στην Κύπρο από το 1982 κάθε καλοκαίρι. Έχει κάνει ανασκαφές στην Παφο και άλλου. Μιλούσε για την Πεγεια, για τη ζιβανία, για την γιαγιά και για τον θείο, λές και επροκειτο για το σπίτι της. "Κάθε χρόνο μαζεύω λεφτά από διαφορούς πλουσίους και παίρνω τους φοιτητές μου στην Κύπρο, λέει. Ανανεωνομαστέ για να αντεξούμε τον επομενο χρόνο. Περσι είναι η μόνη χρονιά που δεν τα κατάφερα να πάω και νοιώθω ότι κάτι δεν πάει καλά." Θα πάμε όμως την Άνοιξη."

Μας έκανε εντύπωση το ενδιαφέρον που δείχνουν οι αμερικανοί, ιδιαίτερα εκείνοι που έχουν κάποια καλλιέργεια, για το πολιτιστικό πρόσωπο της Κύπρου. Τους συγκινεί το ότι έχουμε τόσο αρχαία ιστορία, το ότι οι θησαυροί μας κινδυνεύουν από τους εισβολείς. Είναι ένα σημείο που πρέπει πάντα να τονίζουμε. Προσφατά είχε κυκλοφορήσει ένα φυλλάδιο από μέρους της τουρκοκυπριακής ηγεσίας, που καλεί τους ξένους να αγοράσουν διαμερίσματα και σπίτια στην Κερυνεία, σε πολύ χαμηλές τιμές. Όταν τους εξηγούμε ότι αυτά τα σπίτια και αυτά τα διαμερίσματα ανήκουν στους ελληνοκυπριούς, είναι κλεμμένα,

24

20

18

μένουν έκπληκτοι. Δυστυχώς πολύ λιγα ξέρουν, πολύ λιγα θυμούνται απο το ότι έγινε το 74 στο νησι μας. Χρειάζεται επιμονη και συστηματική δουλεια

Την εβδομάδα που πέρασε, μου τηλεφώνησε η Ζαν και πήγαμε σε μια έκθεση στο Μουσείο Γουίτνυ. Το Γουίτνυ είναι ένα πολυ ωραιο αρχιτεκτονικά κτιριο, μοντέρνο, και στεγάζει την συγχρηνη αμερικάνικη Τεχνη. Η έκθεση που ειδαμε είναι ενος απο τους μεγαλύτερους αμερικανους γλυπτες, του Αλεξάντερ Καλντερ. Ο Καλντερ ειχε ξεκινήσει κάνοντας διάφορες κατασκευές με συρμα, κα κυριως με συρμα απο κρεμάστρες των ρουχων που το λύγιζε και έφτιαχνε φιγουρες, κυριως ζώων. Σιγά σιγά έφτιαξε ολοκληρο ζωολογικό κηπο, που τον κουβαλουσε μαζί του στα ταξιδια του, σε βαλιτσες. Όταν πήγε στο Παρισι γυρω στο 1920, επιρεάστηκε απο τους γαλλους σουρρεαλιστες, ντανταϊστες και κονστρουκτιβιστες. Συνέχισε την κατασκευη των φιγουρων του τσιρκου, που τις έφτιαχνε έτσι που να μπορούν να κινούνται. Πολλες απο αυτες τις φιγουρες έχουν μεσα τους τον σπορο της κατοπινης του δουλειάς σε μεγάλα γλυπτα έργα οπως και σε μια ασυλλιπτη ποικιλια απο κινουμενα έργα, τα λεγόμενα mobiles. Ο Κάλντερ θεωρείται ο πρωτος που ανακάλυψε τα mobiles. Τα εργα αυτά, άλλα κρεμάζονται απο το ταβάνι, άλλα είναι τοποθετημένα στη γή και άλλα κρεμάζονται στους τοιχους.

Το περασμένο σαββατοκυριακο πήγαμε σε μια έκθεση παιδικου βιβλιου, στο Εμπορικο Κέντρο της Νεας Υορκης. Το Εμπορικό Κεντρο βρισκεται στο νοτιο μέρος του Μανχάταν, κοντά στον ποταμο Χατσον. Αποτελείται απο τεράστια, πολυ μοντέρνα κτιρια, μέ μαγαζια και αίθουσες εκθέσεων. Η Έκθεση παιδικου βιβλιου ήταν στο κεντρικό χωλ ενος απο τα κτιρια και γυρω γυρω, σε άλλες αιθουσες, γινονταν διάφορες εκδηλώσεις για τα παιδια, και για τους ηρωες των παιδικών βιβλιων. Συγγραφεις και ζωγράφοι παιδικών βιβλιων ειχαν συναντησεις με τα παιδια, ηθοποιοι ντυμένοι οπως τους ηρωες των βιβλιων, μιλουσαν με τα παιδια και τους έδιναν μπαλονια και καραμέλες. Τα εστιατορια τριγυρω ειχαν ειδικα μενου για πιτσιρικους και υπήρχαν παραστάσεις με ταινιες απο γνωστα παιδικα παραμυθια. Μου έκανε εντυπωση μια έκθεση με μοναδικο βιβλιο την Χαϊντι, αλλά με ολες τις εκδοσεις που μπορείς να φανταστεις, απο την πρωτη, ως την τελευταια, και σε δεκάδες γλώσσες. Έτσι ειδαμε την Χαϊντι στα κινέζικα, στα ιαπωνικά, στα αραβικά και στα τουρκικα (δυστυχως όσο και νά εφαξα δέν την βρήκα στα ελληνικά). Οι γονεις περνούσαν την ημέρα τους με τα παιδια τους, διαλέγοντας βιβλια. Ωστόσο εκεινο που προσέξαμε είναι πως τα βιβλια για παιδια εδώ στην Αμερικη έχουν περισσότερες εικονες παρά κειμενο. Δηλαδή ο κοσμος της οθονης έχει νικήσει σε πολλους τομεις. Κουβέντιασα το θέμα με την Μπετυ, που οπως ξέρεις μέχρι περσι ακομη δουλευε σε παιδικο σταθμο και μου ειπε οτι πράγματι, τα παιδια εδώ πιο πολυ βλέπουν τηλεόραση παρά διάβάζουν. Κι αυτο, ειπε, είναι ανησυχητικο, γιατι και τα τηλεοπτικά προγράμματα είναι τυποποιημένα και κατα το πλειστον φτηνου περιεχομένου, και αντι να μορφώσουν τα παιδια τα αποχαυνώνουν. Παντως η έκθεση παιδικου βιβλιου, που ειχε οργανωθεί απο εκδοτικούς οικους, ήταν κάτι που με έκανε να νιώσω ζηλεια. Ζηλεια γιατι οι δικοι μας συγγραφεις και τα δικά μας παιδια δέν έχουν τέτοιες ευκαιριες.

Έφημ Παναγιώτου